

Bilag 1

Jurisdiktionsudvalgets udtalelse vedrørende Justitsministeriets udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven (omskæring af kvinder)*1. Indledning*

Den 18. december 2002 har Justitsministeriet anmodet Jurisdiktionsudvalget om en udtalelse vedrørende et udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven (omskæring af kvinder).

Hovedformålet med lovforslaget er at gøre det muligt at straffe danske statsborgere og herboende udlændinge, som i udlandet foretager eller medvirker til at foretage omskæring af piger og unge kvinders ydre kønsorganer, selv om den pågældende handling ikke er strafbar efter lovgivningen i det land, hvor den er begået.

Med henblik herpå foreslås en ændring af straffelovens § 7, således at det almindelige krav om »dobbelt strafbarhed« som betingelse for dansk straffemyndighed i forhold til handlinger, der er begået i udlandet, ikke gælder ved kvindelig omskæring. Forslaget på dette punkt skal ifølge bemærkningerne til lovudkastet ses på baggrund af, at det efter Justitsministeriets opfattelse må anses for tvivlsomt, om den gældende bestemmelse i straffelovens § 8, nr. 2, kan anvendes som grundlag for dansk straffemyndighed i forhold til omskæringer, der foretages i udlandet. I bemærkningerne til lovudkastet er det tilføjet, at bestemmelsen i § 8, nr. 2, i givet fald under alle omstændigheder alene vil kunne anvendes over for den omskårne piges forældre (forældremyndighedsindehaverne), ikke over for andre personer, der har foretaget omskæringen eller medvirket hertil i udlandet.

Endvidere foreslås det, at der i straffelovens § 245 a indsættes en ny, særlig bestemmelse om kvindelig omskæring. Efter bestemmelsen straffes den, som ved et legemsangreb med eller uden samtykke bortskærer eller på anden måde fjerner kvindelige ydre kønsorganer helt eller delvis, med fængsel indtil 6 år. Det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet, at udskillelsen af kvindelig omskæring fra straffelovens voldsbestemmelser til en særskilt kriminalisering har til formål stærkere at markere samfundets afstandtagen fra disse lemlæstende og rent traditionsbestemte indgreb og for i loven at fastslå, at der ikke under nogen omstændigheder kan gives

samtykke til kvindelig omskæring – hverken af pigen selv eller af forældrene – med den virkning, at indgrebet bliver straffrit.

Endelig foreslås der en ændring af straffelovens bestemmelser om forældelse af strafansvar, således at forældelsesfristen med hensyn til kvindelig omskæring, der med det foreslåede strafmaksimum på fængsel i 6 år vil være 10 år, først begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor ofret fylder 18 år.

Jurisdiktionsudvalget har behandlet lovudkastet på to møder. I den anledning skal udvalget anføre følgende, idet det bemærkes, at to medlemmer af udvalget har afgivet særudtalelser, jf. nedenfor under pkt. 10:

2. Oversigt over udtalelsen

Som det fremgår af indledningen ovenfor, består Justitsministeriets lovudkast af tre hovedelementer, hvoraf det ene angår straffelovens bestemmelser om dansk straffemyndighed, mens de to andre angår den særskilte materielle kriminalisering af kvindelig omskæring samt forældesspørgsmålet.

Udvalgets behandling af lovudkastet har været koncentreret om den del af udkastet, der angår straffelovens bestemmelser om dansk straffemyndighed (jurisdiktion). Udvalget har fundet, at det ligger uden for udvalgets kommissorium at gå nærmere ind i de øvrige dele af lovudkastet, som ikke vedrører spørgsmålet om straffemyndighed. Dette gælder både for så vidt angår spørgsmålet om behovet for og hensigtsmæssigheden af en særlig straffelovsbestemmelse om kvindelig omskæring og en særlig forældelsesregel i tilknytning hertil, og for så vidt angår den nærmere udformning og afgrænsning af bestemmelserne.

Udvalgets bemærkninger om jurisdiktionsdelen af lovudkastet falder i seks hovedafsnit. Indledningsvis gennemgås under pkt. 3 det nærmere indhold og rækkevidde af forslaget til en særlig hjemmel for dansk straffemyndighed i forhold til kvindelig omskæring, der har fundet sted i udlandet. Spørgsmålet om, hvorvidt en sådan sær-